

Pelastustoimen onnettomuuksien ehkäisyn koordinoitiryhmän kokous 2.12.2020

Läsnäolijat

- Kai Horelli
- Harri Pyyhtiä
- Kari Telarantaa
- Jaana Rajakko
- Jarkko Häyrinen
- Jari Lepistö, puheenjohtaja
- Jaakko Joentakanen, sihteeri
- Paula Forsten, sijaistaa Marjukka Koskelaa
- Ismo Kärkkäinen
- Tuomas Pälviä
- Mika Viljanen
- Tomi Timonen
- Kirsi Rajaniemi

Ajankohtaiskatsaus

- Lepistö käy läpi edellisen kokouksen muistion
- Lepistö esittelee Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelman (STM) pääkohdat paloturvallisuuden osalta.
  - Synergioita OE-toimintaohjelman kanssa, tavoitteet pitkälti yhdensuuntaiset
  - Saadaan valjastettua tavoiteohjelman ympärillä olevaa verkostoa entistä paremmin myös paloturvallisuuden edistämiseksi
  - Nyt tavoitteena oli saada paloturvallisuus vahvemmin osaksi tapaturmien viitekehystä, myös jatkossa pyritään pitämään osana esim. ko. ohjelmaa, hiomalla samalla tekstejä ja yksityiskohtia edelleen.
  - Isossa kuvassa tulee miettiä, miten muut turvallisuustoimijat voivat edistää paloturvallisuutta sekä sitä, miten pelastustoimi voi edistää muuta turvallisuutta (esim. palotarkastusten yhteydessä)
    - Alueellisia hyviä käytäntöjä on, mutta kansallista poikkihallinnollista yhteistyötä kaivataan lisää
- Lepistö esittelee valmistelussa olevaa VANE:n vammaisten henkilöiden oikeuksiin liittyvää toimintaohjelmaa, jonka turvallisuusosiossa mukana myös pelastustoimen asiaa

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Yhdeksi tavoitteeksi on kirjattu kohtuullisen mukauttamisen sisällyttäminen vammaisiin kohdistuvaan viranomaistoimintaan
  - Pelastuslakiin kirjattu asioita, jotka ovat ehdottomia. Jatkossa lakiin tulee tehdä yhdenvertaisuusvaikutusten arviointi.
- Telaranta kertoo liesiturvallisuushankkeesta, jossa tullaan selvittämään, mitä tyyppisiä vaaratilanteita liesiin liittyy ja miten nämä voitaisiin ratkaista
- Forsten toteaa, että hätäkeskuslaitos järjestää virtuaalisen 112-päivän 11.2. Viestinnän teemana on yhdenvertaisuus: ”Turvallisuus on kaikkien oikeus”.
- **Pohdittavaksi koordinaatioryhmälle:** Kuinka paloturvallisuusviikkoa voitaisiin jatkossa hyödyntää vielä paremmin onnettomuuksien ehkäisyn edistämiseksi?
- NouHätä-kampanjassa arvioidaan saavutettavan ennätyksiä ilmoittautuneiden määrän suhteen. Valmistelu on käynnissä.
- Suorituskykyhankkeeseen on rekrytoitu Tanja Mannila (aloittaa alkuvuodesta) tekemään kansallinen valvontatyön selvitys, jonka perusteella tullaan määrittelemään jatkotoimia. Henkilöt rekrytoidaan myös asiakastarpeisiin, onnettomuuksien ehkäisyyn sekä harva-alueiden turvallisuuteen liittyen.
- Alueellisiin kehittämishankkeisiin saatiin kaksi onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvää hanketta: toinen liittyy vaikuttavuusajattelun kehittämiseen ja laadun parantamiseen, toinen liittyy omavalvonnan kehittämiseen OE:n osalta.

Tavoite nro 3: Toimintakyvyltään rajoittuneiden henkilöiden palokuolemat sekä tapaturmat kääntyvät laskuun vuoteen 2024 mennessä

- Ei ole yksinkertainen mitattava
- PRONTO:n kirjauksissa on kirjavuutta.
- Yksi lähestymistapa on tarkastella sanallisia huomiota käsityönä, keikka keikalta. Jos loukkaantuneet mukana, aineisto on hyvin suuri.
  - Haasteena se, että mittaamisen tulee olla toistettavissa myöhemmin uudestaan.
  - Voisi olla sopiva aihe opinnäytetyölle. Silloin fokusta tulisi terävöittää. Kärkkäinen ehdottaa, että tehtävänantoa voisi määritellä tarkemmin ja lähestyä sitten Pelastusopistoa. **Lepistö toteaa edistäväänsä asiaa** ja keskustelee ilmiön kuvantamisesta myös STM:n ja THL:n kanssa.
  - Asian (ilmiön tarkempi kuvaaminen) **voisi tuoda esiin myös PRONTO:n kehittämistyössä.** Onnettomuusseloste-osioon tulisi saada kuvattua ilmiö tarkemmin, mutta täytyy kuitenkin varmistaa, että asialla on lainsäädäntöpohja.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihe 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Toimintakyvyn arviointia myös paloriski-ilmoitusten ilmoitusten yhteydessä voisi kehittää. Asian voi sisällyttää kumppanuusverkoston paloriskiverkoston kehittämistyöhön. **Viljanen toteaa, että edistää asiaa osaltaan.**

Tavoite nro 4: Eri väestöryhmät kattavat pelastuslaitosten sähköiset palvelut ovat käytössä vuoteen 2022 mennessä

- Lepistö toteaa, että uusi pelastustoimi.fi-sivusto on julkaistu ja esittelee sivut.
  - Huomionarvoista on, että sivusto on vielä kesken ja paranee jatkuvasti
  - Infolaatikko-osioon voisi lisätä myös onnettomuuksien ehkäisyn tunnuslukuja, jotka toistaiseksi loistavat poissaolollaan. Lepistö on antanut asiasta palautetta.
  - Hätäkeskuslaitoksen osio puuttuu, **Lepistö toteaa antavansa tästä palautetta.**
  - Telaranta toteaa, että järjestöt-osio vaatii täydennystä. **Hän toimittaa** tarkemmat tiedot Jarille sähköpostilla.
  - Sivustolle ollaan laatimassa asiointisivua, jossa mukana mm. sähköisten ilmoitusten toiminto. Tämä alasivu löytyy hakutoiminnolla hakusanalla ”asiointi”. Sen kehittämiseksi toivotaan kommentteja.
  - OE-kokonaisarkkitehtuuria ollaan kehittämässä: mukana mm. OE-sovellus ja tiedolla johtamisen työkaluja. Näitä voidaan integroida Pelastustoimi.fi-sivustoon myöhemmin.

Tavoite nro 1: Ihmisten arjen toimintakyky vahvistuu

- Käydään läpi kierros, mitä ajatuksia tavoite herättää
  - Tavoitteessa korostuu monialaisuus ja poikkitieteellinen yhteinen työ
  - Haasteena laajan ilmiön mallintaminen ja mittareiden kehittäminen
  - Tietojen ja taitojen ylläpitäminen ja kehittäminen edelleen. Vanhoja, toimivaksi havaittuja keinoja ei toisaalta kannata unohtaa
  - Turvallisuusviestintä on olennainen työkalu tavoitteen saavuttamiseksi. Viestinnällistä yhteistyötä voisi tiivistää.
  - Hyväksi todettuja perinteisiä keinoja ei tule unohtaa, mutta etenkin lasten ja nuorten tavoittamiseksi on vielä paljon valjastamatonta potentiaalia. Esimerkiksi uudet viestintäalustat tulee ottaa haltuun
  - Tarvittaisiin aito yhteinen tilannekuva ja yhteisen pöydän ympärillä istumisen kulttuuri alueellisella, mutta myös kansallisella (ministeriö-) tasolla. Uusia ”pyöreän pöydän” alustoja kaivattaisiin.

Kirkkokatu 12, Helsinki

PL 26, 00023 Valtioneuvosto

Vaihde 0295 480 171 | kirjaamo@intermin.fi | www.intermin.fi

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

- Tulee tarttua toimintaympäristön muutoksiin ja uusiin ilmiöihin. Esimerkiksi koronatilanne on vähentänyt liikennettä ja lisännyt kotona oloa. Jotkut onnettomuudet siis vähenevät, mutta toiset riskit (esim. passivoituminen, kodin paloturvallisuus ja syrjäytyminen) voivat vahvistua ja uusiakin muodostua. Nämä voivat heikentää ihmisten toimintakykyä. Tätä tulisi tutkia ja ilmiöön tarttua turvallisuustyössä.
- Tärkeintä on, että viestit ovat selkeitä ja johdonmukaisia. Koronaviestintä hyvä oppimismahdollisuus. Nyt tulee päättää, mihin panostetaan ja sitten tehdään. Ei tule vain miettiä ”kehittämisen kehittämistä”.
- Nyt tulee tunnistaa, millä konkreettisilla toimilla tavoitetta aletaan edistää.
- **Ryhmälle pohdittavaksi:** mitkä ovat ne akuuteimmat kansalliset asiat, joita tavoitteen suhteen tulisi edistää? Tähän palataan seuraavassa kokouksessa.